

MORGENAVISEN
Jyllands-Posten

Chefredaktion: Jørgen Ejbøl (ansvarshavende),
Ulrik Haagerup og Carsten Juste

Direktion: Jørgen Ejbøl (administrerende),
Jens Bruun og Svenn Dam

Udgiver og tryk: Jyllands-Postens Fond - Jyllands-Posten A/S
8260 Viby J. Telefon 87 38 38 38. Se også side 2

Krigens pris - og løfte

DET HÆNDER, at krige ikke har vindere, men de har næsten altid tabere, som med fredens tilbagevenden skal genopbygge ikke blot deres land og deres byer, men i mange tilfælde deres liv.

Sådan er situationen også på Balkan efter Vestens luftslag mod Jugoslavien. Forekommer antallet af dræbte at være beskedent som følge af NATO's teknologiske overlegenhed - og overgås det langt af de massakrer, præsident Slobodan Milosevic forordnede på sine albanske medborgere - så er enorme værdier dog gået tabt.

Tabene er størst blandt den folkegruppe, der blev udsat for det serbiske terrorapparats vilkårlighed. Kosovos albanere er blevet frarøvet alt, og deres huse eller gårde ligger hen som sortsværtede ruiner. De er i bogstaveligste forstand subsistensløse, og til dem må den hjælp, Vesten nu mobiliserer, gå i første række.

Det vil også være rigtigt at afskære Jugoslavien fra direkte genopbygningshjælp, så længe Milosevic fortsætter sit tyranni, om end Vesten selvsagt vil bidrage med humanitær bistand, herunder teknisk udstyr til driften af blandt andet kraftværker og hospitaler. Med denne hjælp vil millioner af serbere komme bedre gennem den forestående vinter end deres albanske ofre.

Tilbage står det større projekt, der omtales som en stabilitetspagt for Sydøsteuropa, og hvis dybere mening er at drage Balkan ind i den materielle og politiske udvikling, som præger det øvrige Europa.

Igen må Jugoslavien lades ude, indtil et demokratisk styre er på plads i Beograd.

Men lande som Albanien og Makedonien, Kroatien og Bosnien, Bulgarien og Rumænien bør på et topmøde i Sarajevo i næste måned få et tilbud, de hverken kan eller vil

sige nej til. Disse lande har vist en solidaritet med Vesten, som nu kræver sin belønning i form af generøsitet og bortfald af gamle fordomme. Der høres krav om penge, mange penge. Krigens samlede pris, når indregnes ikke blot krigsførelsen og de infrastrukturelle ødelæggelser, men alle dens ydre omkostninger i form af vigende vækstrater, udeblevne investeringer, tabt samhandel og turisternes fravær i Italien, Kroatien, Grækenland og Tyrkiet, løber op i anslået 1000 milliarder kroner.

Lad det være lige nu, men glem det ikke.

Hvad Sarajevo-mødet skal lægge op til er et stort anlagt forsøg på at overvinde det århundrede gamle skel mellem det ortodokse og det katolsk-protestantiske Europa. Det kræver mere end penge. Det kræver god vilje, som skal komme fra begge sider.

Ind imellem tales om en slags Marshall-hjælp. Det vil ikke være nok. Washingtons bistand til Europa efter Anden Verdenskrig tilfød lande, som var eller ønskede at være demokratiske. Derfor virkede hjælpen. Indsatsen i Sydøsteuropa forekommer mere problematisk derved, at den sættes ind i samfund, som er forvitret af orientalsk despotisme, fulgt af fascisme og kommunisme og en ikke ringe mistro til den bølge af kapitalisme, der i de senere år er skyllet ind over dem.

Der er gjort fremskridt, og fornuftige regeringer er på plads næsten overalt. Det bør stimuleres med gunstige samhandelsbetingelser, åbne grænser, uddannelsesstilbud og de berørte landes gradvise indtræden i Vestens strukturer sideløbende med, at de gennemfører nødvendige reformer.

Lad det være den nu overståede krigs løfte - til gavn for Balkan og til gavn for Vesten.

Finsk EU-sisu

PÅ TORSDAG overtager Finland formandskabet i EU. Eftersom Danmark og Sverige har afvist at deltage fuldt ud i det vigtige og succesfulde samarbejde, har Finland uden besvær kunnet gøre sig til Nordens mest overbeviste og mest overbevisende EU-medlemsland.

Den finske EU-begejstring, som fik en ekstra indsprøjtning med præsident Martti Ahtisaaris succes som EU-fredsægler i Kosovo-krigen, kom klart til udtryk, da statsminister Paavo Lipponen torsdag fremlagde det finske formandskabs arbejdsprogram. Det virker beslutsomt og er samtidig realistisk i sit indhold.

Bruxelles. Interesserne er på vigtige områder meget forskellige, og et meget lidt hjerteligt forhold mellem naboerne, kollegerne og partifællerne Poul Nyrup Rasmussen og Göran Persson er blot et eksempel herpå.

Konsekvensen af flertallets politik i EU er imidlertid, at økonomiminister Marianne Jelved pænt må vente uden for døren, når de 11 ÖMU-landes finans- eller økonomiministre drøfter vigtige beslutninger for den økonomiske politik.

Også på det retlige område vil Finland sætte farten i vejret. Dermed vil Danmark med sit forbehold blive hægtet af - ganske som tilfældet er, når det gælder ÖMU-samarbejdet.

Nu som før er det regeringens politik, at den vil trække tiden ud.

Selv når det gælder udnævnelsen af et dansk medlem af italieneren Romano Prodis nye EU-Kommission, halter vi bagefter.

Stadig flere medlemslande har offentliggjort, hvem de udpeger til holdet, der skal afløse den skandalramte kommission under Jacques Santer's ledelse.

Det må dog lette afgørelsen, at Ritt Bjerregaard ikke kan eller skal genudnævnes.

Misforhold mellem løn og ansvar

Af Helle Johansen, jordemoder, Set. Josephs Hospital, Nørregade 63, Esbjerg

DET VAR med jordemoderkaffen i den gale hals, at jeg læste lederen "Meningsløs strejke" her i JP 19/6.

Efter 15 år som jordemoder og med otte overenskomstforhandlinger i erindringerne føler jeg mig nu forpligtet til at udrydde den udbredte misforståelse, at jordemødre tjener mange penge.

Som den mindste sundhedsorganisation i et stort forhandlingsfællesskab

har vi altid haft svært ved at gøre os gældende. De store organisationer har, naturligt nok, taget, hvad de kunne få, og vi har måttet nøjes med de sørgelige rester. Resultatet er, at vi er saktet agterud både i start- og slutløn i forhold til de grupper, vi normalt sammenligner os med.

Jordemødrenes startløn er steget 375 pct. i perioden 1970-97, sundhedsplejerskernes 404 pct., ergo- og fysioterapeuternes 447 pct., yngre lægers 458 pct. og sygeplejerskernes 477 pct. (Tal fra "Beskrivelse af jordemoderområdet". Den Almindelige Danske Jordemoderforening, 1997).

I klingende mønt oppebærer en jordemoder i dag en startløn på 17.471 kr. og en slutløn på 19.919 kr. (Tal fra Tidsskrift for Jordemødre, Maj 1999).

Ved de hidtidige overenskomstforhandlinger har jordemødrenes reaktion været: Vi siger ja, selv om vi ikke opnår noget af betydning, for vi kan ikke byde de gravide, at de ikke kan få vores hjælp, når de har brug for den.

Nu er vores grænse imidlertid nået. Der er stemt nej denne gang, fordi lønnen overhovedet ikke står mål med det ansvar, vi arbejder under, 24 timer i døgnet, 365 dage om året.

Også nytårsaften på tær-

skelen til det nye årtusinde må fem jordemødre passe vagten. Nytårs morgen træder fem nye til. Overarbejdet afspejles, hvis vi er heldige, med halvanden dag i februar, når det passer arbejdsgiveren.

Vi strejker, men udfører stadig størsteparten af vort arbejde - samvittighedsfuldt, som vi plejer. Alle vordende forældre får jordemoderhjælp i forbindelse med fødslerne og i andre akutte situationer.

Men misforholdet mellem vores løn og det ansvar, vi bærer på vore skuldre, bliver større og større. Hvad er meningen?

KVALITET & KONTROL

En hurtig effektiv kontrol af fødevarerne i Danmark førte til en meddelelse om, at de var sikre og uden forurening af dioxin. USA genoptog straks importen af danske varer, og svineoteringen steg, skriver Erling Christensen

God dansk fødevarerkontrol

Af Erling Christensen, folketingsmedlem, landbrugspolitisk ordfører for Socialdemokratiet

DER ER kedeligt, at der skal ske en ulykke, som kommer til at koste tusindvis af mennesker i Europa deres levbrød og sundhed - for det går op for partiet Venstre, at regeringens politik virker - til gavn for forbrugere, men så sandedlig også for dansk landbrug.

Dioxinsagen i Belgien er en skandale. Dioxin i foderfærd har endnu en gang kastet landbruget i EU ud i en krise.

Udover Belgien er der sporet problemer med dioxin i foderstofferne i Holland, Frankrig og Tyskland. Det amerikanske landbrugsministerium stoppede derfor med omgående virkning importen af svinefoder, fjerkræfoder og færdigvarer fra alle EU-

landene - herunder Danmark. Veterinær- og fødevarerdirektoratet gik omgående i krig med at foretage tilbagesporinger af fodermidler og foderfærd.

Intet i Danmark

Myndighederne har haft kontakt med størstedelen af de danske virksomheder, som samhandler med Belgien. Direktoratet afsluttede sine sporinger allerede 11/6, og konklusionen var, at der ikke er fundet nogle spor af belgiske foderstoffer i Danmark.

En hurtig, effektiv og stringent kontrol af fødevarerne i Danmark medførte,

sidste år, virker med det samme. De danske forbrugere kan nu føle sig sikre på, at fødevarerne ikke indeholder et kræftfremkaldende og dødsensfarligt giftstof, og de danske landmænd er garanteret afsætningsmuligheder for deres produkter til stigende priser i både EU og USA.

Når Venstre gang på gang kalder regler og kontrol for administrativt bøvler for landmændene, så må det skyldes, at Venstre ikke forstår, hvad levnedsmiddel- og miljøkontrol egentlig er for nogle størrelser. Nu har Venstre heller aldrig prioriteret miljø-

alle landene i EU er kommet op på standarder på linje med Danmarks.

Landbrugsministerrådet har bedt Kommissionen om at finde ud af, hvor stort behovet er for en udvidet kontrol i hele EU. På grund af dioxinskandalen i Belgien er alle medlemsstaterne opfordret til at sikre en tilstrækkelig kontrol til beskyttelse af forbrugernes sundhed.

Udvidelse af listen

Det finske formandskab har nu til opgave at sætte rammerne for en fortsat streng harmonisering af reglerne omkring kontrolsystemets effektivitet, godkendelsesprocedurer af producenter, forbedring af sporbarheden af levnedsmidler samt udvidelse af listen over forbudte ingredienser og uønskede stoffer.

Som den opmærksomme landmand og fødevarerproducent nok vil bemærke, så er ovenstående regler allerede vedtaget og implementeret i dansk lovgivning.

Ingen tvivl om, at landmændene har fået flere regler at leve op til, men nu er det de andre EU-landene - og dansk landbrug kan nu nyde godt af deres konkurrenters besværligheder i de kommende år. Kvalitetskontrol er kendetegnet for socialdemokratisk fødevarerpolitik.

»De danske forbrugere kan nu føle sig sikre på, at fødevarerne ikke indeholder et kræftfremkaldende og dødsensfarligt giftstof«

Kontrollen en succes

Eller også er årsagen til "bøvlet", at Venstre forgæves prøver at vende blikket væk fra en helt iøjefaldende fødevarerpolitisk succes.

Jeg mener dog først, at vi kan kalde kontrollen af fødevarerne en succes, når

Trækdyr terroriseres af intellektuelle

Af Thorkild Fransgaard, folketingsmedlem for Fremskridtspartiet

-KAN PROBLEMET med de intellektuelle drøftes i en tid, da de intellektuelle hersker den offentlige mening? Sådan spurgte Steen Steensen i JP's kronik 16/6.

Som ikke tilhørende den intellektuelle klasse, men i over et år har arbejdet som folketingsmedlem på Christiansborgs bonede gulve og dermed dagligt snakket med fuldmægtige, journalister og lobbyister, må jeg mistroligt give Steen

Steenens ret. Forskellene i Danmark går ikke mellem de politiske partier, men mellem dem, der har gået på universiteterne, lært det fine sprog der, og så den almindelige befolkning, som ikke kan bruge ordene så effektivt og korrekt som de uddannede. Om de unge nyuddannede kalder sig højereorienterede eller venstreorienterede, socialister eller liberale, spiller ingen stor rolle.

Om de bliver medlemmer af Socialdemokratiet, Venstre eller konservative, spiller ingen rolle. Hvad de har

fælles, nemlig en lang vej gennem det danske uddannelsessystem, skaber deres identitet. De mangler alle den forbindelse til det arbejdende folk, som skaber værdierne, som vi alle lever af. Se på, hvordan det næsten er umuligt for almindelige danskere at sige sin mening om flytninge- og indvandrerpolitikken, fordi vi måske kommer til at bruge ord, som, når de intellektuelle i aviserne og fjernsynet hører det, straks får dem til at skrike op om racisme og fremmedfjendtlighed. Og hvem vil udskrives som et

ondt menneske? Det samme gælder den hysteriske debat omkring miljøet, som jo også er skabt af de intellektuelle.

På træhesten

I EU-debatten bliver ordene også ideologisk tugtet af den intellektuelle klasse. Nationalstaten og det nationale lægges for had af ordmagerne, der magisk sætter det i forbindelse med krig, fremmedhad og selvtilstrækkelighed. Ligesom i Sovjetunionen, hvor privat foretagsomhed og selveje i 70 år blev lagt for had, så de

Ophæv eksklusionen

Af Frank Dahlgaard, tidligere konservativ folketingsmedlem, stemte ved Europa-Parlamentsvalget "imod mere Union" via et andet politisk parti. Det kostede ham medlemskabet til Det Konservative Folkeparti. Han fik stemplet: "politisk illoyal".

FRANK Dahlgaard, tidligere konservativ folketingsmedlem, stemte ved Europa-Parlamentsvalget "imod mere Union" via et andet politisk parti. Det kostede ham medlemskabet til Det Konservative Folkeparti. Han fik stemplet: "politisk illoyal".

Betyder den desperate eksklusion fra de konservative blot en afsløring af, hvor hurtigt partistystemets egocentriske væsen kan forvandle en sund demokratisk styrelse til et samfunds-ødelæggende politisk diktatur?

Et er i hvert fald sikkert, at det er åbne, retsindige og ærlige politikere som Frank Dahlgaard, vi og ethvert samfund i verden så hårdt har brug for i dag. Mænd og kvinder der ved, at det kristne værdi- og moralsyn må være det grundlæggende fundament for klare og sunde retningslinjer i samfundspolitikken.

Derfor dette råd til Det Konservative Folkeparti: Træk eksklusionen af EU-skeptikeren Frank Dahlgaard tilbage.

Forskellige stemmetal

Af H. Oldefar, Turkisvej 4, Odense

DET ER godt at få sine informationer flere steder fra, men nu føler jeg mig direkte manipuleret med. 20/6 skriver JP: "Venstre går atter frem", mens det i Politiken lyder: "S har gendundet melodien". Tallene (for S hhv. 24,3 pct. og 31,2 pct.), der baseres på, er fra hhv. 1222 skriftlige stemmer og 961 telefoninterviews.

Det, der får mine nakkehår til at stritte, er, at de to blade i maj havde tal, der lå meget tæt på hinanden, hhv. 24,8 pct. og 25,3 pct.

Bliver vi vejledt/vildledt med vilje? I givet fald må Aktuelt have fået en værdig afloser i Politiken.

Lavt til loftet i DR TV

Af Orlo Jensen, Istedlund 10-1, Rødovre

ALLAN GULDBERG har konstateret, at DR fortsat er taleror for de venstreorienterede, og at DR ikke omtaler forfølgelsen af politiske afvigere i Sovjet for murens fald (JP 24/6).

Forklaringen er nærliggende: DR TV ledes af gammel kommunisten Bjørn Erichsen, som i 1977 (i bogen "Om arbejderbevægelsen") betegnede kommunisternes brutale magtovertagelse i Tjekkoslovakiet i 1948 (Prag-kuppet) som et "perfekt eksempel på, hvordan en velorganiseret arbejderklasse... kan tvinge den herskende klasse fra magten uden vold eller blodsudgydelser." Bjørn Erichsen var modstander af NATO, som - var og er kapitalismens og imperialismens militære offensiv imod den socialistiske verden. Tolerance og objektivitet går trange tider i mode i TV under Bjørn Erichsens ledelse.